

MOTYW PATRIOTYZMU I WALKI O WOLNOŚĆ OJCZYZNY W LITERATURZE

Zestawienie bibliograficzne w wyborze

LITERATURA PODMIOTU

(Wybrane utwory, w których występuje motyw patriotyzmu i walka o wolność ojczyzny)

BACZYŃSKI Krzysztof Kamil : Elegia o chłopcu polskim
BACZYŃSKI Krzysztof Kamil : Z głową na karabinie
BRATNY Roman : Kolumbowie. Rocznik dwudziesty
BRONIEWSKI Władysław : Bagnet na broń
BRONIEWSKI Władysław : Co mi tam troski
GAŁCZYŃSKI Konstanty Ildefons : Pieśń o żołnierzach z Westerplatte
HEMAR Marian : Moja ojczyzna
KOCHANOWSKI Jan : O dobrej sławie
KOCHANOWSKI Jan : O cnocie (z tomu „Pieśni” – Pieśń XII, ks. II)
KOCHANOWSKI Jan : O spustoszeniu Podola [pieśń] (Z tomu „Pieśni”– Pieśń V, ks. II)
KOCHANOWSKI Jan : Odprawa posłów greckich
KONOPNICKA Maria : Rota
KRASICKI Ignacy : Hymn do miłości ojczyzny
MICKIEWICZ Adam : Dziady. Cz. 3
MICKIEWICZ Adam : Konrad Wallenrod
MICKIEWICZ Adam : Pan Tadeusz
MICKIEWICZ Adam : Reduta Orдона
NIEMCEWICZ Julian Ursyn : Powrót posła
ORZESZKOWA Eliza : Gloria victis
ORZESZKOWA Eliza : Nad Niemnem
PRUS Bolesław : Lalka
PRZYBOŚ Julian : Póki my żyjemy
SIENKIEWICZ Henryk : Latarnik
SIENKIEWICZ Henryk : Krzyżacy
SIENKIEWICZ Henryk : Potop
SKARGA Piotr : Kazania sejmowe (Kazanie wtóre. O miłości ku Ojczyźnie)
SŁOWACKI Juliusz : Grób Agamemnona
SŁOWACKI Juliusz : Kordian
SŁOWACKI Juliusz : Sowiński w okopach Woli
SŁOWACKI Juliusz : Testament mój
SOFOKLES : Antygona
SZEKSPIR William : Makbet
SZCZYPIORSKI Andrzej : Początek
TUWIM Julian : Kwiaty polskie
TYRTEUSZ : Rzecz to piękna
WYBICKI Józef : Pieśń legionów polskich we Włoszech
ŻEROMSKI Stefan : Przedwiośnie
ŻEROMSKI Stefan : Syzyfowe prace
ŻEROMSKI Stefan : Wierna rzeka

LITERATURA PRZEDMIOTU

WYDAWNICTWA ZWARTE

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

BURSZTYŃSKA Halina : „*Gloria victis*” *Elizy Orzeszkowej* // W: List, nowela, opowiadanie : analizy i interpretacje / pod red. Tadeusza Budrewicza i Haliny Bursztyńskiej. – Wyd. nowe poszerz. – Kraków : Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2001. – S. 75-90
Sygnatura: 90923, 95861

CHRZANOWSKI Maciej : *Szkolny słownik motywów literackich*. – Warszawa : "Skrypt", cop. 2003. – S. 247-257 : Ojczyzna / patriotyzm
Sygnatura: 92353 Czyt.
Sygnatura: 39011 P Filia w Tomaszowie Maz.
Sygnatura: 28044 [wyd. z 2002 r.] Filia w Bełchatowie

CHWIN Stefan : *Konrad Wallenrod Adama Mickiewicza (w. 596-629)* // W: Lekcje czytania : eksplikacje literackie. Cz. 2 / pod red. Władysława Dynaka i Aleksandra Wita Labudy. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1999. – S. 102-116
Sygnatura: 86449 W
Sygnatura: 26774 Filia w Bełchatowie

DOPART Bogusław : *Adam Mickiewicz – Dziady* // W: Lektury polonistyczne : Oświecenie – romantyzm. T. 1 / pod red. Andrzeja Borowskiego i Janusza S. Gruchały. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 1997. – S. 161-208
Sygnatura: 85159
Sygnatura: 26062 Filia w Bełchatowie
Sygnatura: 31386 Filia w Radomsku

DRABAREK Barbara, FALKOWSKI Jacek, ROWIŃSKA Izabela : *Szkolny słownik motywów literackich*. – Wyd. 2 uzup. – Warszawa : Wydawnictwo KRAM, 1998. – S. 224-233 : Miłość do ojczyzny
Sygnatura: 85316 Czyt.

ENCYKLOPEDIA szkolna : język polski : gimnazjum / [aut. haseł Barbara Włodarczyk i in. ; red. prowadzący Agnieszka Nawrot]. – Kraków : Wydawnictwo „GREG”, 2006. – S. 605-615 : Pan Tadeusz
Sygnatura: 93570 Czyt.

ENCYKLOPEDIA szkolna : język polski : liceum / red. prowadzący Agnieszka Nawrot. – Kraków : Wydawnictwo „GREG”, 2005. – S. 224-230 : Dziady. Cz. 3 ; S. 371-372 : Hymn do miłości ojczyzny ; S. 780-785 : Pan Wołodyjowski ; S. 843-848 : Potop ; S. 881-886 : Przedwiośnie ; S. 1059-1060 : Testament mój
Sygnatura: 93571 Czyt.

"Fraszki", "Pieśni", "Treny" Jana Kochanowskiego / oprac. Teodor Farent . – Lublin : Biblioteka Wysyłkowa, 2004. – (Biblioteczka Opracowań ; 34). – S. 22-26 : Patriotyczny apel w Pieśni V – O spustoszeniu Podola przez Tatarów
Sygnatura: 96480

FRYDRYSZAK Zygmunt : „*Polska powstanie, by żyć...*” *O poezji legionowej 1914-1918* // W: O literaturze i filozofii : problemy, twórcy, dzieła / pod red. Witolda Tulibackiego i Zygmunta Frydrysza ; Akademia Rolniczo-Techniczna im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie, Olsztyńska Szkoła Wyższa. – Olsztyn : Wydawnictwo ART, 1999. – S. 294-309
Sygnatura: 87990
Sygnatura: 32489 Filia w Radomsku

GOTOWE prezentacje maturalne : liceum, technikum / aut. Teresa Bojczewska, Agnieszka Nawrot, Anna Popławska. – Kraków : Wydawnictwo „GREG” [2008?]. – S. 140-142 : Jak rozumieeli poczucie odpowiedzialności za losy ojczyzny dramatopisarze wybranych epok
Sygnatura: 96596
Sygnatura: 28976 Filia w Opcznie
Sygnatura: 41023 Filia w Tomaszowie Maz.

JÓZEFczyk Katarzyna : *Zdasz maturę z języka polskiego : motywy literackie. Cz. 2*. – Łódź : "Piątek Trzynastego", 1999. – S. 153-171 : Motyw patrioty

Sygnatura: 93687

Sygnatura: 27405 [wyd. z 2000 r.] Filia w Bełchatowie

Sygnatura: 39202 [wyd. z 2002 r.] Filia w Tomaszowie Maz.

KLIMOWICZ Mieczysław : *Oświecenie*. – Wyd. 9. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002. – (Wielka Historia Literatury Polskiej). – S. 451-497 : Poezja patriotyczna i rewolucyjna. Franciszek Zabłocki, Julian Ursyn Niemcewicz, Jakub Jasiński

Sygnatura: 93136

"Konrad Wallenrod" Adama Mickiewicza / oprac. Danuta Wilczycka. – Lublin : Biblioteka Wysyłkowa, 2004. – (Biblioteczka Opracowań ; nr 32)

Sygnatura: 96478

LEKSYKON lektur szkolnych / [aut. haseł Alicja Badowska i in.]. – Wrocław : Wydawnictwo EUROPA, 2005. – S. 200-202 : Hymn do miłości ojczyzny ; S. 233-267 : Adam Mickiewicz ; S. 325-338 : Eliza Orzeszkowa ; S. 504-512 : Przedwiośnie

Sygnatura: 92877 Czyt.

ŁUGOWSKA Jolanta : *Powstańcy i ich wódz. Fragment opowiadania „Gloria victis” Elizy Orzeszkowej* // W: *Lekcje czytania : eksplikacje literackie. Cz. 2* / pod red. Władysława Dynaka i Aleksandra Wita Labudy. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1999. – S. 390-402

Sygnatura: 86449 W

Sygnatura: 26774 Filia w Bełchatowie

MAKOWIECKA Marta, PAWŁOWSKI Mariusz : *Poezja : interpretacje*. – Warszawa : Świat Książki - Bertelsmann Media, 2006. – (Nowa Matura. Język Polski). – S. 59-61 : Hymn do miłości ojczyzny ; S. 183-187 : Z głową na karabinie

Sygnatura: 94075

MARKIEWICZ Henryk : *Idee patriotyzmu i demokracji w literaturze pozytywistycznej* / Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie. – Kraków : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1969

Sygnatura: 4988 B

MIĘDZY literaturą a historią : z tradycji idei niepodległościowych w literaturze polskiej XIX i XX w. / pod red. Eugenii Łoch ; aut. Jan Adamowski [i in.]. – Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1986

Sygnatura: 60715

Sygnatura: 21179 Filia w Bełchatowie

MIŁKOWSKI Tomasz, TERMER Janusz : *Leksykon dzieł i tematów literatury polskiej : dla szkół podstawowych i średnich*. – Warszawa : „Książka i Wiedza”, 1998. – S. 598-600 : Patriotyzm [motyw w literaturze]

Sygnatura: 84164 Czyt.

NOWACKA Teresa : *Dwudziestolecie międzywojenne*. – Wyd. 2 popr. – Warszawa : "Verbum", 1996. – (Streszczenia, problematyka – lektury szkoły średniej). – S. 5-24 : Stefan Żeromski – Przedwiośnie

Sygnatura: 83612

NOWACKA Teresa : *Młoda Polska*. – Wyd. 3. – Warszawa : "Verbum", 1996. – (Streszczenia, problematyka – lektury szkoły średniej). – S. 91-102 : Stefan Żeromski – Wierna rzeka

Sygnatura: 83611

NOWACKA Teresa : *Od Starożytności do Oświecenia*. – Wyd. 3. – Warszawa : "Verbum", 1996. – (Streszczenia, problematyka – lektury szkoły średniej). – S. 100-107 : Jan Kochanowski – Odprawa posłów greckich ; S. 108-115 : Piotr Skarga – Kazania sejmowe

Sygnatura: 83609

NOWACKA Teresa : *Pozytywizm*. – Wyd. 2. – Warszawa : "Verbum", 1995. – (Streszczenia, problematyka – lektury szkoły średniej). – S. 35-52 : Eliza Orzeszkowa – Nad Niemnem ; S. 53-56 : Eliza Orzeszkowa – Gloria victis ; S. 77-100 : Bolesław Prus - Lalka

Sygnatura: 79285

NOWACKA Teresa : *Romantyzm*. – Wyd. 3. – Warszawa : "Verbum", 1996. – (Streszczenia, problematyka - lektury szkoły średniej). – S. 49-58 : Adam Mickiewicz – Konrad Wallenrod ; S. 59-80 : Adam Mickiewicz – Dziady. Cz. III ; S. 81-102 : Adam Mickiewicz – Pan Tadeusz ; S. 125-

141 : Juliusz Słowacki – Kordian ; S. 159-162 : Juliusz Słowacki – Grób Agamemnona ; S. 163-164 : Juliusz Słowacki – Testament mój
Sygnatura: 83610

ORZESZKOWA Eliza : *Opowiadania i nowele* / oprac. Monika Głogowska. – Kraków : Wydawnictwo Zielona Sowa, cop. 2007. – (Lektura z Opracowaniem). – S. 142-148 : Gloria victis (r. 1863)
Sygnatura: 95859

PIETRZYK Dariusz, RYCHLICKI Robert, MARZEC Anna : *Opracowania lektur i wierszy : liceum*. – Kraków : Wydawnictwo „GREG”, [2007]. – S. 156-158 : Gloria victis
Sygnatura: 96590

"Poezje" Juliusza Słowackiego / oprac. Danuta Polańczyk. – Lublin : Biblioteka Wysyłkowa, 2004. – (Biblioteczka Opracowań ; nr 47). – S. 20-23 : Grób Agamemnona ; S. 24-26 : Testament mój ; S. 31-33 : Sowiński w okopach Woli)
Sygnatura: 96491

RURAWSKI Józef, BIAŁA Alina : *Lektury szkolne A-Z dla klas VII-VIII : autorzy, utwory, terminy*. – Warszawa : Polska Oficyna Wydawnicza „BGW” : Wydawnictwo GRAF-PUNKT, 1996. – S. 11-12 : Z głową na karabinie ; S. 19-20 : Bagnet na broń ; S. 64 : Rota ; S. 66-67 : Hymn do miłości ojczyzny ; S. 84-86 : Reduta Orzona ; S. 136-137 : Latarnik
Sygnatura: 82664

SIENKIEWICZ Henryk : *Wybór nowel : notatki na marginesie, cytaty, które warto znać, streszczenie* / oprac. Anna Popławska. – Kraków : Wydawnictwo „GREG”, 2005. – (Wydanie z opracowaniem. Lektura). – S. 184-188 : Latarnik
Sygnatura: 93598

WIERZCHOŁOWSKA Danuta : *Literacki zapis walk o Lwów w roku 1918* // W: "Odrodzona i Niepodległa" – w literaturze : praca zbiorowa / pod red. Władysława Magnuszewskiego. – Zielona Góra : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego, 1992. – S. 63-74
Sygnatura: 81108

TERMER Janusz : *Leksykon : 155 najważniejszych książek świata*. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, cop. 2003. – S. 173-175 : Nad Niemnem ; S. 196-198 : Pan Tadeusz
Sygnatura: 90715 Czyt.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

(Artykuły dostępne w Czytelnii Biblioteki Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filialach)

CHOWANIEC Urszula : *O narodzie i patriotyzmie, czyli jak pogawędzić na trudne tematy* // Język Polski w Liceum. – 2001/2002, nr 2, s. 40-49

CHRZĄSTOWSKA Bożena : *Polskość a europejskość* // Polonistyka. – 2004, nr 9, dod. nr 2 (listopad), s. 8-11
Patriotyzm. Sposoby mówienia o Polsce i Polakach.

DROGA Katarzyna : *Uporządkowanie wiedzy o romantyzmie w Europie* // Cogito. – 2007, nr 16, dod. "Matura" s. 70-75
Najważniejsi twórcy – Johann Wolfgang Goethe i George Gordon Byron oraz kluczowe tematy – miłość, walka o wolność i podróż.

DROGA Katarzyna, PIETRZYKOWSKA Agnieszka, FEDOROWICZ Agnieszka : *Odprawa posłów greckich* – renesansowa koncepcja państwa i obywatela. – (Język polski : renesans ; [cz.] 3) // Cogito. – 2003, nr 1, dod. s. 9-11
Omówienie problematyki patriotyzmu w utworach Jana Kochanowskiego.

GÓRNIAK Agnieszka : *Co dalej z polskością?* // Dekada Literacka. – 1997, nr 2/3, s. 6-7, 11

Hymn do miłości ojczyzny – głos Krasickiego w sprawie patriotyzmu. – (Język Polski w Liceum ; [cz.] 16) // Cogito. – 2003, nr 6, dod. s. 16

NOWICKA-JEŻOWA, Alina : *Jana Kochanowskiego myśli o wolności* // Przegląd Humanistyczny. – 2007, nr 1, s. 93-104

PRZYBYŁA Wiesław : *Oświeceniowy patriotyzm i "Hymn" Krasickiego w szkolnym otoczeniu* // Język Polski w Liceum. – 2007/2008, nr 4, s. 16-26

RATAJCZAK Wiesław : *Nasz współczesny, dziewiętnastowieczny patriotyzm* // Polonistyka. – 2003, nr 1, s. 12-15

Przedstawienie kształtowania się polskiego patriotyzmu w literaturze od XIX w.

TEMAT patriotyzmu i walki o wolność ojczyzny // Cogito. – 2003, nr 21, s. 85-87

WYDAWNICTWA INNYCH BIBLIOTEK DOSTĘPNE NA ZAMÓWIENIE CZYTELNIKA W RAMACH USŁUGI WYPOŻYCZEŃ MIĘDZYBIBLIOTECZNYCH

WYDAWNICTWA ZWARTE

NAWROCKI Witold : *Patrioci i wrogowie : stereotypy Polaków i Niemców w literaturze polskiej XIX i początków XX wieku* / Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Instytut Filologii Polskiej. – Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, 2002

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

ALEKSANDROWICZ Bartłomiej P. : *Liryka czarnego patriotyzmu* // Pogranicza. – 2000, nr 5, s. 71-76

CHWIN Stefan : *Wyobraźnia i duch miejsca* // Tytuł. – 1997, nr 3/4, s. 6-21

GÓRSKI Konrad : *Patriotyzm i nacjonalizm* // Akant. – R. 9, nr 11 (2006), s. 1, 8-9

JANION Maria : *Pożegnanie z Polską : jeszcze Polska nie umarła...* // Krytyka Polityczna. – Nr 6 (2004), s. 140-151

JODEŁKA-BURZECKI, T. : „*Powiedziałam o tym Ojczyźnie...*” // Kierunki. – 1989, nr 5, s. 1, 9
Motyw patriotyczny w poezji K. Iłakowiczówny.

KOPIŃSKI Aleksander : *"Cienie rycerzy" i "polskie flaczki" : uwagi o patriotyzmie w literaturze wojennej i współczesnej* // Arcana. – 2007, nr 1, s. 144-154

MENZ Mariusz : *Patriotyzm – ale jaki?* // Problemy Humanistyki. – Nr 13 (2007), s. 113-124

REJMAN Zofia : *Żale, sny i smutki – o poezji patriotycznej 1795 roku* // Napis. – Seria 3 (1997), s. 101-113

SOCHOŃ Jan : *Literatura jako "miejsce patriotyczne"* // Warszawskie Studia Teologiczne. – T. 20, [cz.] 1 (2007), s. 255-264

WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ Maria : *Wyznawca – romantyczny wzorzec codziennego patriotyzmu* // Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae,. – Vol. 12/13 (1994/1995), s. 1-12

**WIĘCEJ TEMATYCZNYCH ZESTAWIEŃ BIBLIOGRAFICZNYCH
ZNAJDZIECIE PAŃSTWO NA NASZYM INTERNETOWYM SERWISIE
<http://www.pedagogiczna.edu.pl>**